

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἄπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεία Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης – 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ – τηλ. 23850-28610 – imaaflo@yahoo.gr

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΙΗ'
Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 809²

Ἦψωσις τοῦ τίμιου Σταυροῦ
Πέμπτη 14 Σεπτεμβρίου 2017 (2001)

Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος
Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης

Ὁ σταυρὸς γλυκαίνει τὴν πικρία

Ὁ μήνας αὐτός, ἀγαπητοί μου, ὁ Σεπτέμβριος, ἔχει πολλὰς ἐορτές. Σήμερα, δεκατέσσερις (14) Σεπτεμβρίου, οὐρανοῦ καὶ γῆς ἐορτάζουν τὸν τίμιον σταυρόν.

«**Σταυρὸς ὑψοῦται σήμερον...**». Τὸν σταυρὸν ὑψώσεν πρῶτα - πρῶτα, ἐπάνω στὰ τιμημένα λάβαρά του, ὁ ἅγιος Κωνσταντῖνος μὲ τὸ «Ἐν τούτῳ νίκα». Κατόπιν τὸν τίμιον σταυρὸν ὑψώσεν ἡ ἁγία Ἑλένη ἡ μητέρα του, ποὺ πῆγε στοὺς Ἁγίους Τόπους, ἔσκαψε καὶ τὸν βρῆκε μέσα στὰ σπλάχνα τῆς γῆς, καὶ τὰ ἅγια χέρια τοῦ ἐπισκόπου Ἱεροσολύμων Μακαρίου τὸν ὑψώσαν, ἐνῶ ὁλος ὁ λαὸς ἔλεγε τὸ «Κύριε, ἐλέησον». Τὸν εἶδε ἔπειτα τὸν τίμιον σταυρὸν ὁ ἅγιος Εὐστάθιος ὁ Πλακίδας μέσα στὸ δάσος – ἄς μὴν πιστεύουν οἱ ἄπιστοι· ἐμεῖς πιστεύουμε σὲ ὅλα τὰ θαύματα ποὺ λένε τὰ συναξάρια καὶ οἱ βίοι τῶν ἁγίων· τὸν εἶδε ὅταν, ἄπιστος αὐτός, κυνηγώντας μέσα στὸ δάσος εἶδε ἐπάνω σ' ἓνα ἐλάφι χαριτωμένο, ἀνάμεσα στὰ κέρατά του, ν' ἀστράφτη ὁ τίμιος σταυρός. Τὸ σταυρὸν τὸν πῆραν μετὰ ἀσκηταὶ καὶ ἅγιοι. Τὸν πῆραν τέλος στὰ χέρια τους καὶ οἱ προπάτορές μας, οἱ ἥρωες ποὺ ἀνέστησαν τὸ ἔθνος. Τὸ σταυρὸν κρατοῦμε σήμερα κ' ἐμεῖς οἱ ἀνάξιοι καὶ λέμε· «**Σταυρὸς ὑψοῦται σήμερον καὶ κόσμος ἀγιάζεται...**» (ἔξαποστ.).

Καὶ μόνο ἡ θεὰ τοῦ σταυροῦ, ἀγαπητοί μου, γι' αὐτὸν ποὺ πιστεύει, φτάνει γιὰ νὰ γεννήσῃ ὑψηλὰ φρονήματα, αἰσθήματα μεγάλα, νὰ κἀνῃ τὸν ἄνθρωπο νὰ φτερουγίσῃ πάνω ἀπὸ τὴν ὕλη. Ποιὰ γλώσσα θὰ μπορέσῃ νὰ ὑμνήσῃ τὸν τίμιον σταυρόν; Τὸν ὕμνησαν πατέρες μεγάλοι, διδάσκαλοι τῆς Ἐκκλησίας καὶ ὑμνογράφοι, οἱ ὁποῖοι ἔκαναν τὰ ὠραιότατα τροπάρια, ὅλα αὐτὰ ποὺ ἀκούσαμε.

Ὁ σταυρὸς κάνει θαύματα, ἄπειρα θαύματα. Ἐὰν μπορῇ νὰ μετρήσῃ κανεὶς τὶς ἀκτίνες

τοῦ ἡλίου, ἄλλο τόσο μπορεῖ νὰ μετρήσῃ τὰ θαύματα ποὺ ἔκανε καὶ κάνει ὁ τίμιος σταυρός. Ποιὸ εἶνε τὸ πρῶτο θαῦμα τοῦ σταυροῦ;

–Τὰ πρῶτα θαύματα εἶνε βέβαια, θὰ πῆ κανεὶς, αὐτὰ ποὺ ἔγιναν στὸ Γολγοθᾶ τῆ Μεγάλῃ Παρασκευῇ, ὅταν ἐσειέσθη ἡ γῆ, ἐσκοτίσθη ὁ ἥλιος, ἀνοιξαν τὰ μνήματα καὶ ἀναστήθηκαν νεκροί.

Ἦξι· δὲν εἶνε αὐτὰ τὰ πρῶτα θαύματα τοῦ σταυροῦ. Τὰ πρῶτα θαύματα ἄρχισαν – ἀπὸ πότε; Ἀπὸ τότε ποὺ ὁ ἄνθρωπος ἔπεσε στὴν ἁμαρτία. Ἀπὸ τότε διὰ μέσου τῶν αἰώνων φαίνεται ἡ **σκιά τοῦ σταυροῦ**.

1.500 χρόνια πρὸ Χριστοῦ ὁ σταυρὸς ἔκανε θαῦμα. Ἐὰν ἀνοίξετε τὴν Παλαιὰ Διαθήκη στὸ βιβλίον ποὺ λέγεται Ἔξοδος, θὰ δῆτε ἐκεῖ, ὅτι οἱ Ἑβραῖοι, ἐπιστρέφοντας ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο στὴν ἱερὰ γῆ, ἔπασαν σὲ μία ἔρημο, τὴν ἔρημον τῆς **Μερρᾶς**. Δὲν εἶχαν νερὸ καθόλου καὶ εἶχαν ἀρχίσει τὰ φρικτὰ παράπονα ἐναντίον τοῦ Μωυσῆ. Ὑστερα ἀπὸ τρεῖς μέρες βρῆκαν νερὸ καὶ ἔπασαν ὅλοι νὰ πιοῦν. Ἀλλὰ μόλις ἄγγιξαν, σηκώθηκαν ἐπάνω. Γιατί; Διότι τὸ νερὸ ἦταν πικρὸ, πικρότατο, φαρμάκι. Νὰ διψοῦν, καὶ νὰ μὴ μποροῦν νὰ πιοῦν! Γόγγυσαν ἀκόμη περισσότερο καὶ εἶπαν· «Τί θὰ πιοῦμε;». Τότε ὁ Μωυσῆς, λέει τὸ ἱερὸ βιβλίον, πῆρε ἓνα μικρὸ **ξύλο**, ποὺ ἦταν τύπος τοῦ σταυροῦ, πῆρε τὸ πρῶτο σταυρουδάκι, τὸ ρίχνει μέσα στὴν πηγὴ, καὶ ἀμέσως τὰ νερὰ ἔγιναν γλυκύτατα. Καὶ ὅταν προχώρησαν μερικὰ χιλιόμετρα, τότε συνάντησαν δώδεκα βρύσες, καὶ κοντὰ σ' αὐτὰς ἐβδομήντα φοινικόδεντρα γεμάτα καρπούς (βλ. Ἔξ. 15,22-27).

Αὐτὸ τὸ θαῦμα ἦταν προτύπωση καὶ σύμβολο, ὅτι **διὰ τοῦ σταυροῦ** γίνεται ἡ μεγάλη μεταβολή· τὰ **πικρὰ γίνονται γλυκά**. Ὁ ἄνθρωπος, ἀπὸ τὴν ὥρα ποὺ γεννιέται μέχρι

τὴν ὥρα πού πεθαίνει, πίνει πικρὰ ποτήρια. Πολύ πικρὴ εἶνε ἡ ζωὴ. Κ' ἐκεῖ ἀκόμη πού νομίζει ὅτι ὑπάρχει χαρὰ καὶ ἀγαλλίασις, στὸ τέλος ὑπάρχει πίκρα. Ἄλλ' αὐτὴ ἡ πίκρα τῆς ζωῆς φεύγει – πότε; Ὅταν ἀκολουθήσης τὸν Ἐσταυρωμένο. Βάλε μέσα στὴν καρδιά σου τὸ Χριστό, πίστευσε στὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ τότε τὰ πικρὰ αὐτὰ ποτήρια, πού πίνεις ὡς ἄτομο, ὡς οἰκογενειάρχης, ὡς πατέρας, ὡς μητέρα, τὰ πικρὰ αὐτὰ ποτήρια θὰ γλυκάνουν. Ὅταν ἀτενίσης τὸ σταυρὸ τοῦ Κυρίου, αἰσθάνεσαι κάποια ἀνακούφισι, μία ἀγαλλίασι πού δὲν μπορεῖ νὰ ἐκφράση ἡ ἀνθρώπινη γλῶσσα.

Καὶ ὄχι μόνο ὡς ἄτομα, ἀλλὰ καὶ ὡς ἔθνος. Πότε τὸ μικρὸ αὐτὸ ἔθνος πέρασε τὶς πιὸ πικρὲς του μέρες; Πολλὲς πικρὲς ἡμέρες πέρασε, ἀλλὰ οἱ πιὸ πικρὲς ἦταν κάτω ἀπὸ τὴν Τουρκία. Τετρακόσα ὀλόκληρα χρόνια! Ὅταν οἱ Τοῦρκοι κούρσεψαν τὴν Πόλι, πρώτη δουλειά τους ποιά ἦταν; Ἐπάνω στὸν τροῦλλο τῆς Ἁγία-Σοφιάς λαμποκοποῦσε ὁ σταυρός. Λυσσασμένοι κατὰ τῶν Χριστιανῶν, ἀνέβηκαν μὲ σκάλες καὶ γκρέμισαν τὸν τίμιον σταυρὸ καὶ τὸν ἔκαναν χίλια κομμάτια. Ἀπὸ τὴν ἡμέρα ἐκείνη εἶνε ἐκεῖ ἡ ἡμισέληνος, τὸ μισοφέγγαρο τοῦ Μωάμεθ. Στὸ διάστημα τῆς πικρῆς σκλαβιάς πικρὲς ἦταν οἱ ἡμέρες, πικρὲς οἱ νύχτες, τὰ πάντα πικρά. Ποιὸς σκορποῦσε τότε ἐλπίδα στὸ λαὸ μας; ποιὸς γλύκαινε τοὺς πόνους του; ποιὸς ἔκανε τὸ πικρὸ γλυκύ; Ὁ σταυρὸς τοῦ Κυρίου!

Ὁ ἅγιος Κοσμᾶς ὁ Αἰτωλός, πού ἔζησε στὰ χρόνια τῆς τουρκοκρατίας, παντοῦ ὅπου πῆγαινε εἶχε συνήθεια νὰ στήνῃ ἓνα σταυρὸ. Κάτω ἀπὸ τὸ σταυρὸ παρηγοροῦσε τὸ λαὸ καὶ ἔλεγε· «Βλέπετε τὸ σταυρὸ τοῦ Χριστοῦ μας; Ἔτσι καὶ ἡ πατρίδα μας εἶνε σταυρωμένη. Ἄλλ' ὅπως μετὰ τὸ σταυρὸ ἦρθε ἡ ἀνάστασις, ἔτσι καὶ μετὰ τὴ σταύρωσι τῆς πατρίδος θὰ ἔρθῃ τὸ ποθούμενο, ἡ ἐλευθερία». Κι ὅταν τελείωνε τὸ κήρυγμά του, ὁ καλόγερος αὐτὸς τοῦ Ἁγίου Ὁρους, εἶχε σταυρούς, χιλιάδες σταυρουδάκια, καὶ τὰ μοίραζε ὡς εὐλογία καὶ ὡς ἐνθύμιον. Στὰ χωριά τῆς Πίνδου τσοπαναῖοι καὶ χωριάτες ἔχουν ἀκόμη τέτοια σταυρουδάκια, πού κάνουν θαύματα, διότι εἶνε ἀπὸ τὸ χέρι τοῦ ἁγίου Κοσμᾶ.

Ἔτσι ὁ σταυρός, ἀδελφοί μου, **δέθηκε μὲ τὴ ζωὴ μας**. Τὰ παλιὰ τὰ εὐλογημένα χρόνια ἔρριχνε ἡ γυναίκα τὸ ἀλεύρι στὴ σκάφη καὶ δὲν ἄρχιζε νὰ ζυμώνῃ πρὶν τὸ σταυρώση. Οἱ ναυτικοί, ὅταν ἔμπαιναν σὶς βάρκες ἢ στὰ καράβια, ἔκαναν τὸ σημεῖο τοῦ σταυροῦ. Ἐ-

κεῖνα τὰ χρόνια, σὰν τέτοια μέρα, 14 Σεπτεμβρίου, ἄνοιγαν τὰ σχολεῖα, καὶ τὰ παιδιὰ ἔλεγαν· «*Σταυρὸ τοῦ Κυρίου, βοήθει μοι*». Τό ἔλεγε ὁ δάσκαλος, τό ἔλεγαν τὰ παιδιὰ, καὶ προχωροῦσαν στὰ γράμματα.

Ἄλλὰ καὶ σήμερα ἀκόμη, ἀπὸ τὴν ὥρα πού θὰ γεννηθοῦμε μέχρι τὴν ὥρα πού θὰ πεθάνουμε, **ὁ σταυρὸς μᾶς συνοδεύει**. Μόλις γεννηθῇ τὸ παιδί, οἱ γυναῖκες τὸ σταυρώνουν. Ἔπειτα στὴν κολυμβήθρα, στὴ βάπτισι· τὸ σταυρὸ κρεμοῦν ἀπὸ τὸ λαιμὸ του. Ἐν συνεχείᾳ ὁ σταυρὸς παντοῦ· βγαίνεις ἀπὸ τὸ σπίτι, μπαίνεις στὸ αὐτοκίνητο, φεύγεις γιὰ ταξίδι, περνᾶς ἀπὸ ἐκκλησία, γυρίζεις στὸ σπίτι, στρώνεις τραπέζι, κόβεις ψωμί, κάθεσαι νὰ φᾶς, σταυρὸ κάνεις. Κι ὅταν μιὰ μέρα –καὶ ἔρχεται ἡ ἡμέρα αὐτή–, φύγουμε ἀπ' αὐτὸ τὸν κόσμον, τότε πλέον πάνω στὸ μνήμα μας ἓνας σταυρὸς θὰ μαρτυρῇ ὅτι κάποτε περάσαμε ἀπὸ τὴ γῆ αὐτή.

* * *

Γι' αὐτό, ἀγαπητοί μου, πρέπει νὰ τιμοῦμε τὸ σταυρὸ. Καὶ **πῶς θὰ τὸν τιμήσουμε**; Ὅπως οἱ ἅγιοι, οἱ ὅσιοι καὶ οἱ ἀσκηταί, πού τὸν εἶχαν «*ὄπλον κατὰ τοῦ διαβόλου*» (αἰν. ἡχ. πλ. δ')· ὅπως τὸν τίμησαν οἱ πρόγονοί μας. Νὰ τὸν τιμήσουμε **μὲ λόγια καὶ μὲ ἔργα**. Ὁ φτωχὸς λαὸς μας νὰ ζῆ μὲ τὸ σταυρὸ τοῦ Κυρίου. Δὲν πρέπει ν' ἀκούγεται βλαστήμια. Ἄμα ἀκούσετε ἄνθρωπο νὰ βλαστημᾷ τὸ σταυρὸ τοῦ Κυρίου, σᾶς λέω ἐγὼ ὁ ἁμαρτωλός· ἔχετε χέρια; νὰ τὸν χτυπήσετε, καὶ χέρι πού θὰ χτυπήσῃ βλάστημον θὰ ἀγιάσῃ! Θὰ ποῦν μερικοί· Τί ἔπαθε αὐτός;... Ἄλλὰ ἔτσι πρέπει. Μὴν ἀφήσουμε στὰ ἅγια χώματά μας νὰ γίνεται αὐτὸ τὸ κακό. Νὰ φράξουμε τὰ στόματα καὶ τὶς γλῶσσες ἐκείνων πού βλαστημοῦν τὸν τίμιον σταυρὸ. Εἴμαστε παιδιὰ τῆς Ἑλλάδος, παιδιὰ τοῦ Χριστοῦ μας, παιδιὰ τοῦ φωτὸς καὶ τῆς ἡμέρας (βλ. Α' Θεσ. 5,5-8).

Ἐμπρός! Δὲν θὰ νικήσῃ ἄλλος. Διαβάστε τὴν Ἀποκάλυψι. Εἶδε, λέει ἐκεῖ, ὁ ἅγιος Ἰωάννης νὰ βγαίνουν θηρία ἄγρια καὶ νὰ παλεύουν. Ποιὸ θὰ νικήσῃ; τὸ λιοντάρι, ἡ ἀρκούδα, ἡ τίγρις;... Δὲν νίκησε ὅμως κανένα ἀπὸ αὐτά. Στὸ τέλος ἐπάνω στὴν παγκόσμια σκηνή, φωτοβόλο, ἀπαστράπτων, ἐνίκησε τὸ Ἄρνιον τὸ ἐσφαγμένον (βλ. Ἀπ. 5,6· 17,14). Τότε θὰ λάμψῃ στὸν οὐρανὸ ὑπὲρ τὸν ἥλιον «*τὸ σημεῖον τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου*» (Ματθ. 24,30), ὁ τίμιος σταυρός· οὔ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς αἰῶνας αἰῶνων· ἀμήν.

† ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος